

RODICA – ANGELA DUȚU

(27 august 1924 –7 februarie 2018)

Rodica Duțu, membra a Academiei de Științe Medicale din România, continuator al scolii de anatomie patologică până în ultimele clipe, a trecut în neființă.

S-a născut în 1924, în familie de intelectuali (tata, avocat și mama medic pediatru); la sfatul acestora, se înscrie la Facultatea de Medicină Umană București (este a treia generație de medici) pe care o absolvă în anul 1949 cu rezultate deosebite. În 1950 ocupă postul de preparator la Institutul Oncologic București unde va rămâne până la pensionare parcurgând gradele științifice până la poziția de Șef de Laborator de Anatomie Patologică (din 1969 și până la pensionare).

Și-a început formarea științifică (aspecte anatomo-clinice oncologice în același timp cu cercetarea științifică aplicativă) sub îndrumarea prof. dr. Titu Vasiliu, prof. dr. Constantin Banciu și dr. Virgil Ionescu. Are o mare șansă în a se perfecționa, în cadrul bursei acordate de OMS în 1964, ocazie de a vizita și lucra în institute din Statele Unite: Armed Forces Institute of Pathology; National Institutes of Health (Washington) Department of Pathology and Department of Histochemistry; Rosell Park Memorial Institute (Buffalo) Department of Cytology; MD Anderson Hospital and Tumor Institute (Houston); Department of Histochemistry; University of California - Cancer Research Institute (San Francisco); Beth Israel Hospital (Passaic New Jersey); Sloan-Kettering Memorial Institute (New York Department of Pathology (dir. Leo Koss).

Își finalizează lucrarea de doctorat în 1971, aducând “Contribuții morfologice la studiul interrelațiilor tumorale - gazda în epiteliom primare umane”. Organizează și dezvoltă Laboratorul de Anatomie Patologică prin noi compartimente de citologie, cito-histochimie, histopatologie și prosectura.

În 1973, OMS îi acordă o burse în Franța, la Institutul de Cancer “Gustave Roussy” din Villejuif și la Institutul “Marie Curie” din Paris pentru perfecționarea în patologia ginecologică.

A fost un arc întins peste timp. Dotată cu o inteligență de excepție, a cules tot ce a fost mai bun de la marii profesori ai perioadei interbelice și a sădit în mințile tinere, la distanță de decenii, sub vremuri nu întotdeauna prietenoase trecutului. A făcut parte din generația de aur a medicinei oncologice din București: Alexandru Trestioreanu, Dan Sedlacec și Vasile Luca.

A organizat și predat în Institutul Oncologic București primul curs de citodiagnostic din țara noastră, cu o durată de un an (o dată pe săptămână) din 1966, la care au participat medici de diferite specialități (anatomie patologică, ginecologie, interne). Modul de desfășurare al acestui curs (tematica și lucrările practice) a fost luat de model și de alte centre universitare (Tg. Mureș, Inst. Oncologic Cluj).

A fost un continuator în România, al cercetărilor asupra histogenezei proceselor tumorale umane cu aprecieri evolutive a unor proliferații neoplazice intraepiteliiale cece a determinat elaborarea unor criterii care dirijează terapia acestor leziuni;

- cercetari privind nomenclatura si clasificarea tumorilor: a facut parte din grupul stiintific de nomenclatura OMS privind clasificarea tumorilor ovariene, clasificare care a fost imbunatatita abia de curand prin introducerea markerilor imunohistochimici;
- cercetari asupra evaluarii terapiei instituite in diferite localizari ale cancerului; rezultatele inregistrate au permis stabilirea momentului optim pentru efectuarea interventiei chirurgicale dupa o iradiere prealabila (cancer al colului uterin, al sanului etc.);
- cercetari privind tanatogeneza in cancer, care au vizat si decelarea morfologica a leziunilor paraneoplazice;
- cercetarile morfohistochimice asupra rolului cancerigen al aflatoxinei, (contract OMS); studiul a relevat faptul ca alterarile sunt dependente de doza, de durata expunerii la aflatoxina si ca ele pot fi detectate inaintea aparitiei unor modificari identificate prin tehnicile de rutina morfologice.
- cercetarile asupra interrelatiilor tumora-gazda in tegument, col uterin si san; in formele tumorale cu glicoliza intensa, reactia conjunctivului este redusa; dimpotriva, cresterea tumorală moderată sau înceată este asociată cu reacții intense ale conjunctivului (carcinomul bazocelular care nu are caracter metastazant). Studiile de interrelatie epiteliu-stroma in tumorile maligne ale glandei mamare au relevat un material hialin, acelular, care include fibre elastice, denumit elastoza: o cantitate mai mare de elastoza este mai frecvent asociata cu tumorile bine diferentiate (G-I); determinarea gradului elastozei putea fi utilizata ca o apreciere indirecta a dependentei hormonale a proliferarii (pana s-au identificat imunohistochimic markerii endocrini): s-a urmarit relatia dintre receptorii steroidici si gradul elastozei. Studiul a evidentiat ca in cazurile ER+ PR+, continutul in elastoza este mare ($p < 0,02$)

Activitatea stiintifica s-a concretizat in peste 250 lucrari comunicate in tara si in strainatate si in cele doua monografii “Diagnosticul morfologic al carcinoamelor” si “Diagnosticul morfologic al sarcoamelor” care au fost distinse cu premiul “Victor Babes” al Academiei in 1987 si in 1991. A fost cooptata in colectivul de redactie al revistei Oncologia (pana in 1990 secretar de redactie si apoi redactor responsabil).

De-a lungul carierei, a fost membru al mai multor comisii consultative și de evaluare oncologica ale Ministerului Sănătății/

Din 1994 este membru titular al Academiei de Stiinte Medicale.

A fost un port-drapel al devotamentului profesional - pentru biologul care trebuia să devină un citopatolog, pentru specialistul în formare care trebuia să stăpânească arta diagnosticului anatomo-patologic, pentru cadrul medical anatomo-patolog tânăr care trebuia să asigure prestigiul de viitor al Institutului Oncologic Bucuresti prin dezvoltarea personalitatii științifice.

Acad. Prof. Dr. Maria SAJIN

UMF Carol Davila Bucuresti